Lysimachia thyrsiflora – vrbina kytkokvětá, bazanovec kytkokvětý

Typický boreokontinentální druh mokřadních biotopů, s rozsáhlým areálem zahrnujícím mírný pás a jižní část boreálního pásu sev. polokoule (Skalický in Hejný & Slavík 1992). Na Šumavě je výskyt koncentrován takřka výhradně na Hornovltavskou kotlinu, kde roste v trvale zamokřených, živinami chudších otevřených plochách. Typickými stanovišti jsou okraje rašelinišť, tůní a slepých ramen, nebo prameniště a sníženiny v rašelinných loukách. Vyhovují mu stanoviště dočasně nebo i trvale mělce zaplavená vodou. Bazanovec však tyto biotopy nedoprovází do vyšších částí pohoří, častější je v mokřadech podhůří Šumavy a v jihočeských pánvích. Mimo Hornovltavskou kotlinu roste na Šumavě jen výjimečně ve Svatotomášské hornatině (Rašeliniště Kapličky, výškové maximum), vysoko položená je i izolovaná lokalita u Křišťanovického rybníka v Libínském Předšumaví (Procházka & Kovářiková 1999). Z Hornovltavské kotliny zasahuje do Horního Rakouska (Moosau, Torfau, Bayerische Au?), z bavorské strany Šumavy je znám ojedinělý výskyt u obce Herzogsreuth.

Řada historických lokalit byla zatopena přehradní nádrží Lipno, vlivem pozvolného zazemňování jejích břehů zde však dochází k novodobému šíření bazanovce do vznikajících porostů vysokých ostřic a rákosin. V porovnání se všeobecným ústupem tohoto ohroženého mokřadního druhu se šumavské populace jeví jako poměrně stabilní, což je dáno nízkou intenzitou využívání krajiny.

Nejvyšší výskyt: 910 m n. m.

Lysimachia thyrsiflora – Straußblütiger Gilbweiderich

Eine typisch boreokontinentale Art von Sumpfbiotopen mit einem ausgedehnten Areal, das die gemäßigte Klimazone und den südlichen Teil der borealen Zone der Nordhalbkugel umfasst (Skalický in Hejný & Slavík 1992). Im Böhmerwald ist das Vorkommen fast ausschließlich im Oberen Moldaubecken konzentriert, in dem er auf dauernd versumpften, nährstoffärmeren offenen Flächen wächst. Typische Standorte sind Ränder von Mooren, Tümpeln und Altwasser oder Quellgebiete und Vertiefungen in Moorwiesen. Geeignet sind für ihn Standorte, die mit seichtem Wasser zeitweilig oder auch dauernd überschwemmt sind. Der straußblütige Gilbweiderich begleitet jedoch diese Biotope nicht in höhere Teile des Gebirges, häufiger ist er in Sümpfen des Vorgebirges des Böhmerwaldes und in den südböhmischen Becken. Außer dem Oberen Moldaubecken wächst er im Böhmerwald nur ausnahmsweise im Hügelland Svatotomášská hornatina (Moor Kapličky, Höhenmaximum), hochgelegen ist auch eine isolierte Lokalität am Křišťanovice-Teich im Libíner Böhmerwald-Vorgebirge (Procházka & Kovářiková 1999). Aus dem Oberen Moldaubecken greift er nach Oberösterreich ein (Moosau, Torfau, Bayerische Au?), von bayerischer Seite des Böhmerwaldes ist das vereinzelte Vorkommen bei der Gemeinde Herzogsreuth bekannt.

Eine Reihe historischer Lokalitäten wurde mit dem Lipno-Stausee überflutet, infolge einer allmählichen Bedeckung der Ufer mit der Erde kommt es jedoch auch hier zu einer erneuten Verbreitung des straßblütigen Gilbweiderichs in die Bestände hoher Seggen und Schilfpflanzen. Im Vergleich mit dem allgemeinen Rückgang dieser gefährdeten Sumpfpflanze scheint die Böhmerwälder Population ziemlich stabil zu sein, was durch die niedrige Intensität der Landschaftsnutzung gegeben ist.

Nejvyšší výskyt: 910 m n. m.

Červený seznam Šumavy/Rote Liste des Böhmerwaldes

VU (Vulnerable/Zranitelné/Gefährdet) [A2]

Literatura/Literatur

Hejný S. & Slavík B. (eds) (1992) Květena České republiky 3. – 544 p., Academia, Praha.
Procházka F. & Kovářiková J. (1999) Významnější nové nálezy v květeně české Šumavy a nejvyšších poloh Předšumaví. – Erica 8: 23–74.

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj
Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)
FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

Mapa rozšíření/Erweiterungskarte

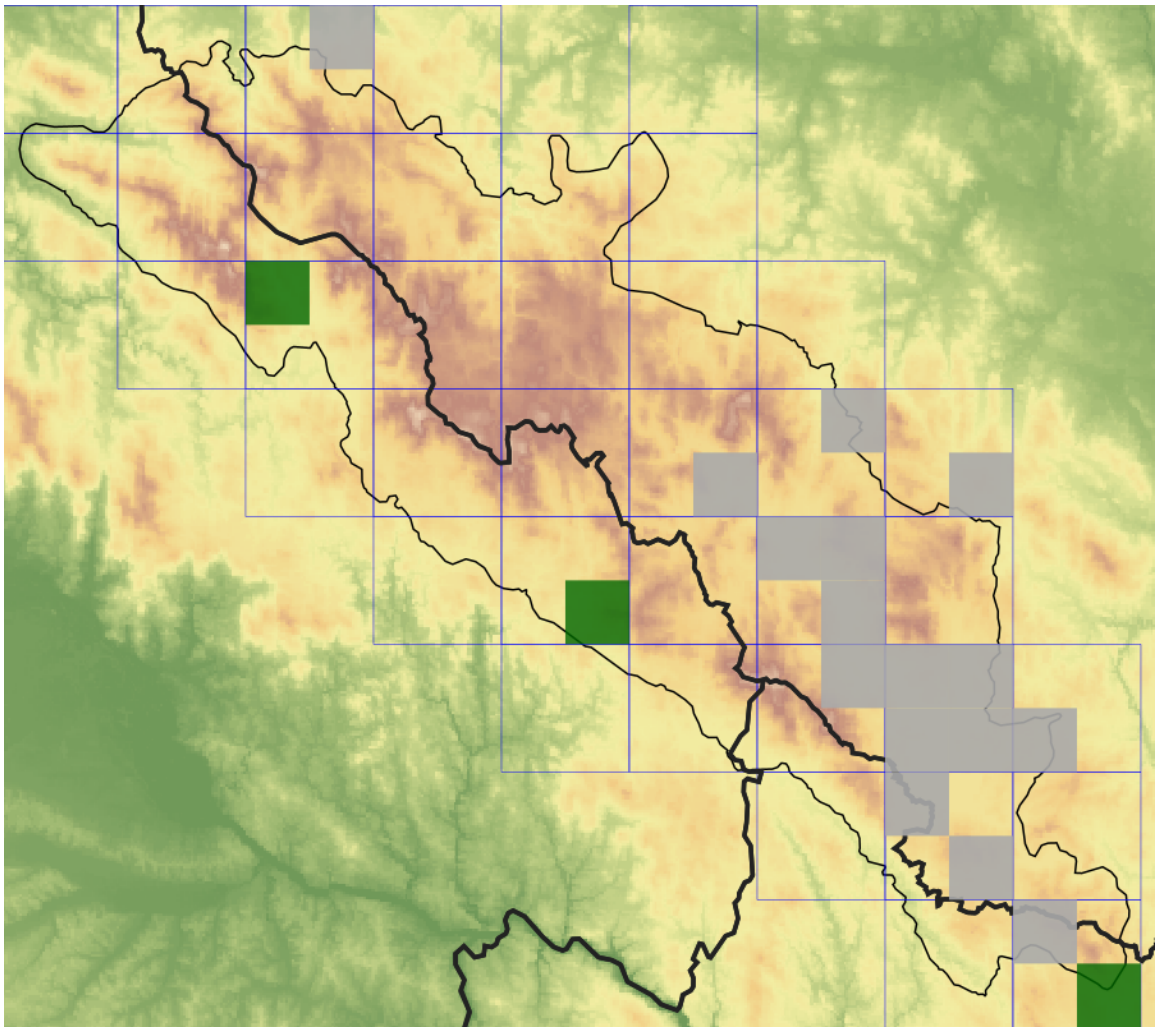

Legenda

- ověřené záznamy
- neověřené záznamy
- nejisté záznamy

Legende

- Verifizierte Angaben
- Noch nicht verifizierte Angaben
- Unsichere Angaben

© Květena Šumavy/Flora des Böhmerwaldes 24/08/2026

Data o rozšíření rostlin pochází z Databáze české flóry a vegetace (Pladias), bavorské národní databáze (AFvB) a nově získaných dat v projektu Květena Šumavy. Data jsou zobrazována v síťové mapě založené na kvadrantech středoevropské mapovací sítě 5 × 3 zeměpisné minuty (ca. 5,5 × 5,9 km).

Die Verbreitungsdaten der Pflanzen stammen aus der Datenbank der Tschechischen Flora und Vegetation (Pladias), der Datenbank zur Flora von Bayern (AFvB) und neu erfassten Daten aus dem Projekt Flora des Böhmerwaldes. Angaben zur Verbreitung werden basierend auf dem Kartenraster für Mitteleuropa angegeben, abgeleitet von Quadranten mit 5 × 3 Bogenminuten (ca. 5,5 × 5,9 km).

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

Fotografie/Fotos

***Lysimachia thyrsiflora* – Libor Ekrt – Kyselov.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

***Lysimachia thyrsiflora* – Pavla Čížková – Ovesná.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY